

CRO Luchthaven Rotterdam

Betreft : Verslag bijeenkomst CRO RTHA d.d. 11 december 2014

Aanwezig: Voorzitter : Hr. H. van der Vlist
Secretaris (waarnemend) : Hr. R. Algra

Leden / plaatsvervangende leden / ambtelijke ondersteuning:

Gemeente Schiedam : Wethouder mw. P. van Aaken
Mw. L. Voogelaar
Gemeente Lansingerland : Wethouder hr. S. Fortuyn
Hr. G. van Rij
Gemeente Rotterdam : Hr. J. Koning
Provincie Zuid-Holland : Hr. J. Weekers
Hr. J. Wassens
Rotterdam The Hague Airport : Hr. S.M. van der Kleij
Luchtverkeersleiding Nederland : Hr. M. den Haan
Bewonersvertegenw. Schiedam : Hr. H. Lamphen
Bewonersvertegenw. Lansingerland : Mw. T. van de Coevering
Bewonersvertegenw. Rotterdam : Hr. J. Poot
Mw. I. Deurloo
Natuur en Milieufederatie ZH : Mw. S. Kuijpers

Agendalid

BTV : Mw. L. Bekedam

Agendapunt 2: Presentatie door To70

Door de heer Jeroen Timmers (To70) wordt een presentatie verzorgd over het rapport Vliegpatronen en Vlieggedrag dat in opdracht van RTHA is opgesteld in het kader van de aanvraag om een LHB. Het rapport onderscheidt een aantal sectoren waarin periodiek afwijkend vlieggedrag zichtbaar is. Veelal vindt dit plaats op instructie van de LVNL. Aanleiding is landend vliegverkeer van Schiphol dat interfereert met verkeer van of naar RTHA. Er zijn in de huidige situatie weinig vrijheidsgraden om in de routes structurele wijzigingen aan te brengen. Mogelijk dat er bij de discussie/behandeling van de Luchtruimvisie wel ruimte voor is (lange termijn beleid).

Voor de huidige situatie is het van belang om goed te monitoren op het feitelijke vlieggedrag (en minder op theoretische routes). Als vliegtuigen voortijdig van de route worden afgehaald wordt er veelal over woonwijken gevlogen. Dat is nadelig, want de kans op hinder neemt daarmee toe. Daartegenover staat dat vliegtuigen daardoor sneller naar grotere hoogte kunnen klimmen en per saldo wellicht minder overlast veroorzaken.

De bedoeling is om het effect van deze 2 benaderingen (eerder afwijken en sneller uitklimmen of langer op de route houden maar minder hoogte maken) mee te nemen in de (geluid)berekeningen voor de MER.

Op de vraag of 'meer vliegtuigbewegingen' betekent 'meer routeafwijkingen' wordt bevestigend geantwoord. Als er op Schiphol 'CDA-landingen' worden uitgevoerd heeft dit eveneens effect op het RTHA-verkeer.

Presentatie is als bijlage 1 toegevoegd.

Agendapunt 1: Opening en mededelingen

- Afmelding is ontvangen van John Witjes.
- Er is telefonisch contact gezocht met Aad Boon. Aad tobt met zijn gezondheid en ligt in het ziekenhuis.

Nagekomen bericht: *Aad is op 26 december overleden en op 5 januari gecremeerd. John Poot heeft namens de CRO condoleances overgebracht*

- Samantha van den Assum heeft vanwege persoonlijke omstandigheden haar taak als secretaris neergelegd en heeft aangegeven hiervoor vanaf 2015 niet meer beschikbaar te zijn. Rob Algra (DCMR) neemt de functie tijdelijk waar. De voorzitter zal met PZH afstemmen over het vervolg.

Agendapunt 3: mededelingen/ informatief/ ingekomen stukken

De aanvraag voor de helihaven die ter visie ligt voor een locatie nabij Den Haag is gericht op commercieel (recreatief) verkeer. De verwachting is dat dit verkeer niet extra belastend zal worden voor de woonomgeving rondom RTHA.

De nieuwe Richtlijn Tolerantiegebieden brengt geen wijziging met zich mee. Betreft opnieuw vastleggen oude situatie. IL&T zal worden uitgenodigd voor bijeenkomst in maart en wordt gevraagd de richtlijn toe te lichten.

Naar aanleiding van vragen vanuit gemeente Schiedam over sturingsmogelijkheden van een luchthaven wordt besloten de slotcoördinator uit te nodigen voor een volgende vergadering.

Door John Poot is een brief van B&W Rotterdam ingebracht over zeggenschap RTHA en onderzoek economische perspectieven voor RTHA. De voorzitter geeft aan dat beide documenten thuis horen rondom discussie LHB. Daarvoor zijn nog meer documenten in de maak. De verwachting is dat in juni alle noodzakelijke stukken gereed zijn, om een integrale discussie en afweging te kunnen voeren. Beter om daar niet op vooruit te lopen. De voorzitter doet een oproep om de discussie bij voorkeur eerst breed in de CRO te doen en daarna te agenderen voor de BRR.

Agendapunt 4: Actualisatie Uitvoeringsplan minimaliseren geluidhinder

Eerder op de middag (11 dec.) is laatste werkgroepvergadering geweest. Voor de BRR vergadering van 19 dec. zal worden voorgesteld om de kansrijke topics nader uit te werken. De resultaten zullen in de CRO van maart worden besproken.

Inzet van de mobiele meetpost is maatwerk. Als gemeenten dit kenbaar maken kan de DCMR offerte opstellen om de geluidmeetpost op een willekeurige positie op te stellen.

Agendapunt 5: Verslag en actielijst

Er is geen verslag van de vorige vergadering beschikbaar. Deze zal alsnog worden opgesteld en nagestuurd.

Actielijst van 25 sept.:

- Punt 1 blijft staan
- Punt 2: kan worden afgevoerd; afstemming Van der Kleij en Ouwhand heeft plaatsgevonden
- Punt 3: kan worden afgevoerd; suggesties en aanbevelingen zijn in masterplan meegenomen.
- Punt 4: er zijn nog weinig foto's beschikbaar. Bij de vulling in januari zijn foto's nodig.
- Punt 5: zie agendapunt 6
- Punt 6: Betreft actiepoint voor PZH of verantwoording onder regime Cie28 volledig is afgerond.

Agendapunt 6: Voortgang Luchthavenbesluit

MER-onderzoek en daarmee hele procedure LHB is vertraagd. I&M heeft dit voor kennisgeving aangenomen.

Er wordt op initiatief van RTHA een nieuw belevingsonderzoek gestart (zie ook punt 9). Dit wordt een 0-meting richting de toekomst. Het vorige onderzoek ging uit van een andere gebiedindeling en is daarom minder geschikt voor toekomst.

Hoewel Belevingsonderzoek los staat van MER, wordt door de vergadering de voorkeur uitgesproken dat beide onderzoeken gelijktijdig gereed zijn (MER wordt eind april verwacht).

Er wordt door RTHA een nieuw MKBA-onderzoek geïnitieerd. Hiervoor is offerte gevraagd bij Ecroy's. CRO-leden kunnen suggesties of opmerkingen doen m.b.t. onderzoeksvoorstel zoals in de offerte beschreven. Reacties moeten voor einde week 51 bij secretaris CRO binnen zijn. Gebundelde reactie gaat naar RTHA. Medio januari zal door RTHA worden teruggekoppeld welke reacties in het onderzoek worden meegenomen.

Dit MKBA-onderzoek zal dienen als economische onderbouwing voor MER.

Voorgesteld wordt om vanuit de CRO een MKBA-klankbordgroep in te stellen voor verdere begeleiding van het traject.

De MKBA-studie die eerder in opdracht van de Schiphol Groep (SG) is opgesteld wordt hiervoor niet gebruikt. De Milieufederatie ZH had SG verzocht deze laatste studie beschikbaar te stellen. Vanwege strategische informatie m.b.t. airlines kon aan dit verzoek niet tegemoet worden gekomen.

Naar aanleiding van eerdere discussie wordt definitie van 0-variant gevraagd. RTHA ligt toe dat de 0-variant de huidige vergunde situatie is (de Aanwijzing die is vertaald naar een omzettingsbesluit).

Van belang is om inzicht te hebben in de nog beschikbare ruimte (de ruimte tussen de actuele situatie en de maximaal vergunde situatie).

Agendapunt 7: Terugkoppeling BRR

Op basis van de agendapunten volgt een korte toelichting per onderwerp:

Ambtelijke verkenning heeft nog niet geleid tot voorkeursvariant voor backoffice klachtenbehandeling. Wethouder Fortuyn dringt aan om voor BRR-bijeenkomst toch tot een voorkeur te komen. Om performance verkeer rondom luchthaven te verbeteren (en daarmee hinder te beperken) is het voor luchthaven van belang om klachten te kunnen 'volgen'. Een nieuwe backoffice variant moet daarin voorzien.

Bewonersvertegenwoordigers van Rotterdam en Schiedam spreken zich uit voor een rol voor de DCMR in de klachtenbehandeling vanwege de onafhankelijke positie van de organisatie.

Onder het punt Luchthavenbesluit wordt gesproken over draagvlak in de regio. De vergadering heeft behoefte aan een nadere definitie van dit begrip. Dit moet eenduidig interpreteerbaar zijn.

De Milieufederatie vraagt of studie naar uitplaatsing helikopterhaven (uitgevoerd i.o.v. gemeente Rotterdam) verspreid kan worden. Het rapport zal gelijktijdig met terugkoppeling BRR worden verspreid.

Wethouder van Aaken vraagt naar agendering toetreding nieuwe leden. Staat op de (aangepaste) agenda.

Agendapunt 8: Jaarplan en begroting CRO 2015

Het jaarplan CRO RTHA 2015 wordt goedgekeurd en vastgesteld met de volgende wijzigingen:

- pag. 2: bewonersvereniging (Schiedam, Lansingerland en Rotterdam) wijzigen in bewonersvertegenwoordiging;
- pag. 3: bij vergaderschema 2015 wordt 26 november vervangen door 10 december;
- pag. 6: betrokkenheid van de CRO bij de burenavonden van RTHA.

Vanwege het grote aantal onderwerpen zal er mogelijk een extra vergadering ingepland moeten worden tussen maart en juni. Voorzitter en secretaris stemmen dit af.

De begroting 2015 wordt eveneens goedgekeurd met enkele suggesties van de heer J. Poot t.a.v. de posten vacatiegelden en onvoorzien.

Agendapunt 9: Bezetting begeleidingscommissie bij Nieuw belevingsonderzoek RTHA

RTHA ligt uitnodiging toe. Door bewoners wordt aandacht gevraagd voor voldoende bezetting vanuit de bewoners, omdat juist zij de inbreng qua 'beleving' kunnen verzorgen. Het gaat immers om de beleving van de mensen/bewoners zelf. Een goede mix van deskundigheid en bewoners is gewenst. Overigens kan de bewonersdelegatie ook bestaan uit een CRO-lid i.c.m. "niet CRO-lid" deskundige bewoners.

Vanuit zijde bewoners zullen drie vertegenwoordigers deel nemen aan de begeleidingscie.

Agendapunt 10: Rapportage Meldingen Hinder Vliegtuigbewegingen

Er zijn geen bijzonderheden te vermelden rondom kwartaalrapport 3.

Door de LVNL wordt een toelichting gegeven op de vertrekroute(s) voor positievluchten in de late avond en nacht. In het jaarrapport van de DCMR was hiervoor aandacht gevraagd omdat is vastgesteld dat dergelijke vluchten periodiek laag over de nabij RTHA gelegen woonwijken vliegen.

Voor vertrekkende vluchten naar Amsterdam zijn geen vaste routes of andere bepalingen vastgelegd. Dit omdat het verkeer dat aanvliegt op Schiphol en een geschatte landingstijd na 22:30 LT heeft, onderhevig is aan zware restricties qua hoogte, route en snelheid. Deze restricties zijn ook nog afhankelijk van de landingsbaan die in gebruik is. Dit betekent dat het niet mogelijk is om een standaard route te ontwikkelen, waarbij het Rotterdam verkeer inpasbaar is.

Wel zijn de luchtverkeersleiders op de hoogte gesteld van deze problematiek, met als aanbeveling om bij startend verkeer vanaf baan 06, het verkeer zo goed mogelijk om Bergschenhoek te leiden.

Agendapunt 11: Presentatie RTHA inzake gebruiksplanjaar 2014

Door S. van der Kleij wordt een presentatie gegeven over het gebruiksplanjaar 2014. Deze loopt van 1 november 2013 tot en met 31 oktober 2014.

Uit de presentatie blijkt dat op geen van de handhavingspunten de geluidruimte is overschreden. Wel was hiervoor een baansturingsmaatregel noodzakelijk, omdat op handhavingspunt 6 de grenswaarde sterk werd benaderd.

De top 3 van het verkeer in de nachtperiode wordt achtereenvolgens gevormd door spoedeisend verkeer (32%) – zakenvluchten (29%) – vertraagd landend verkeer tussen 23-24 uur (28%).

Presentatie is als bijlage 2 toegevoegd.

Agendapunt 12: Evaluatie werkwijze CRO

De voorzitter ligt toe het eerste jaar CRO RTHA met I&M geëvalueerd te hebben. Resultaat:

- geheel nog te passief
- een meer proactieve houding is gewenst

Voorzitter heeft daarna een consultatieronde gedaan met RTHA (hh Wondolleck en van der Kleij), wethouder Langenberg en gedeputeerde de Bondt.

RTHA probeert grote gebruiker RTHA te bewegen ook aan CRO deel te nemen en wil actievere rol spelen m.b.t. klachten. Wethouder Langenberg zal 1 à 2x per jaar de vergaderingen bij wonen. Allen onderschrijven dat proactieve houding van een ieder gewenst is.

Voorzitter zal nog gesprekken voeren met wethouders Schiedam en Lansingerland en met bewoners.

Actielijst bij verslag Overleg CRO RTHA, d.d. 11 december 2014				
Nr.	Omschrijving	Actie door	Status	Afronden voor
1412_01	Geluidberekingen MER_ afwijken en klimmen vs minder hoogte en op route houden	RTHA	open	apr-15
1412_02	Overleg met PZH voor nieuwe secretaris	Voorzitter	open	feb-15
1412_03	Uitnodigen IL&T voor overleg maart 2015 voor toelichting Rictlijn Tolerantiegebied	Secretaris	open	feb-15
1412_04	Uitnodigen slotcoördinator voor plenaire CRO-verg: toelichting sturingsmogelijkheden	Secretaris	open	feb-15
1412_05	Opstellen verslag CRO-vergadering 25 september 2014	PZH	open	mrt-15
1412_06	Reactie op offerte MKBA	Allen	open	18-dec-14
1412_07	Instellen klankbordgroep MKBA	RTHA	open	feb-15
1412_08	Verspreiden rapport Uitplaatsing helikopterhaven	PZH	open	feb-15
1412_09	Inplannen extra vergadering april/mei	Secretaris	open	feb-15
1412_10	Overleg voorzitter CRO met wethouders Lansingerland en Schiedam	Voorzitter	open	mrt-15
1409_01	CRO vergaderingen publiceren in huis aan huis bladen	Secretaris	open	mrt-15
1409_02	Afspraak RTHA-NMZH inzake stikstofwaarden MER	RTHA-NMZH	afgerond	okt-15
1409_03	Ontbreken duurzaamheid in masterplan	Rotterdam	afgerond	nvt
1409_04	Aanleveren portretfoto's leden CRO tbv website	Allen	open	apr-15
1409_05	Vraag NMZH naar stand van zaken m.b.t. op te stellen MKBA	RTHA	afgerond	nvt
1409_06	Verantwoording voor subsidieverlening 31080660	PZH	open	zsm